JSP & Servlets

inleiding en een eerste servlet

Voorstelling cursus

Cursus JSP & Servlets

Met behulp van JAVA webapplicaties bouwen

Duur: 1 week

Technologieën:

JSP: Java in HTML

Servlets: HTML in JAVA code

Het beste uit 2 werelden: JSP & Servlets

Overzicht voor vandaag

Leerstof voor vandaag

Een woordje uitleg over requests en responses

Het installeren en configureren van de **webserver** (indien nog niet gebeurd)

Het aanmaken van een webapplicatie - stappenplan

Een eerste servlet aanmaken

Bespreking architectuur van een servlet en de diverse methods

Requests & responses

Browsers en webservers

Het internet verbindt computers.

Op sommige van deze computers is een **webserver** geïnstalleerd. Daarop kunnen één of meerdere **websites** zijn geïnstalleerd.

Op sommige van deze computers is een **browser** geïnstalleerd. Daarop kunnen websites bekeken worden.

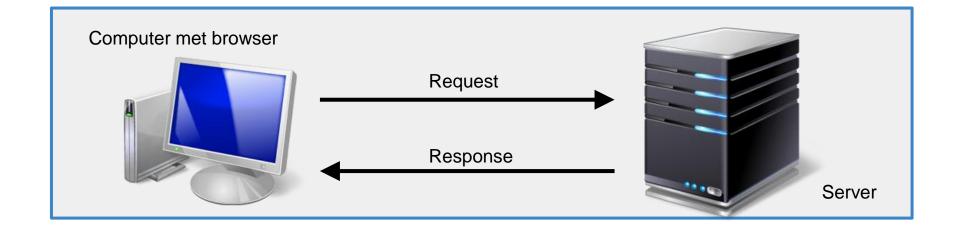
Het internet verbindt de browsers en de webservers.

Gebruikers kunnen via hun browser informatie aan de webservers aanvragen.

Requests en responses

Request: browser → webserver

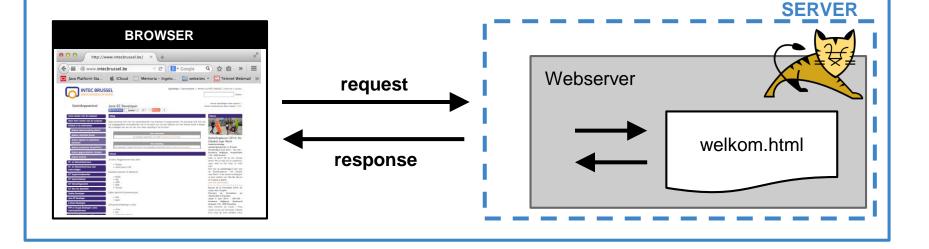
Response: antwoord vd webserver (pdf, html, afbeelding ...)

Statische vs dynamische pagina's

Statische pagina:

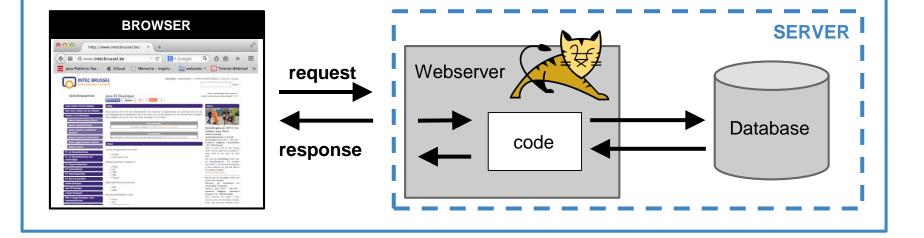
= Een bestand op de webserver, bijvoorbeeld HTML .
 Browser → request → webserver (statische pagina)
 Webserver → response → browser (inhoud)

Statische vs dynamische pagina's

Dynamische pagina:

Een dynamische pagina → programmacode op server request → url → webserver voert code uit → response naar de browser.

Webservers

Java webservers:

Niet alle webservers ondersteunen dynamische pagina's geschreven in Java. De webserver van Microsoft (IIS) ondersteunt bijvoorbeeld geen Java. Maar er bestaan voldoende webservers die wél Java ondersteunen.

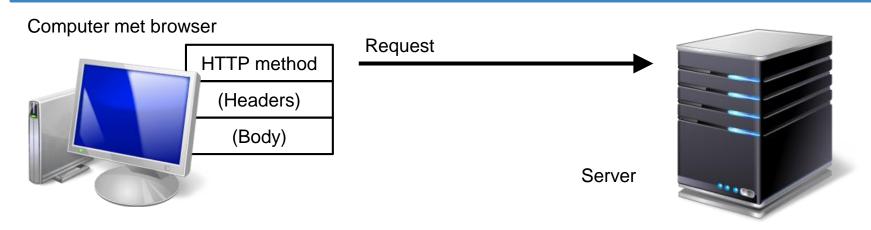
Voorbeelden

Webserver	Organisatie of firma die deze webserver maakt
Tomcat	Apache (deze gebruiken wij)
JBoss	JBoss
GlassFish	Oracle
WebSphere	IBM

Onderdelen van een request

Een request bevat drie onderdelen

- 1. HTTP method (verplicht onderdeel)
- 2. Headers (optioneel onderdeel)
- 3. Body (optioneel onderdeel)

1. De HTTP Method van een request

Een HTTP method geeft het soort request aan:

GET request:

Te gebruiken wanneer men data opvraagt. (Parameters in URL)

POST request:

Men gebruikt POST voor alle andere soorten requests. (Parameters in Body)

Om data te verwijderen of toe te voegen.

Om data te wijzigen

Om in te loggen

Om een mail te versturen...

2. De headers van een request

Bevatten informatie over de browser. Headers hebben een naam en een waarde.

Voorbeelden:

- 1. Content-Type: text/html: Meer informatie over het type bericht!
- 2. De header met de naam **accept-language** bevat de taal en het land van de gebruiker. Bij een Nederlandstalige Belgische gebruiker is dit: nl-be.

3. De body van een request

GET request:

Geen body

POST request:

Kan wel een body bevatten. Deze bevat data die de website nodig heeft om de request te verwerken.

De body heeft volgende structuur:

leder stukje data in de body heeft een naam en een waarde.

Tussen de naam en de waarde staat het teken =.

Tussen de stukjes data staat het teken &.

De onderdelen van een response

Een response bevat ook drie onderdelen

- 1. Status code (verplicht onderdeel)
- 2. Headers (optioneel onderdeel)
- 3. Body (optioneel onderdeel)

Computer met browser

1. De status code van een response

200 (OK)

404 (Not Found)

De webserver vond de URL in de request niet.

401 (Unauthorized)

Om een request te doen naar de URL moet de gebruiker ingelogd zijn.

5XX (Fout bij de webserver)

2. De headers van een response

Bevatten informatie over de response.

Voorbeeld:

De header met de naam **content-type** bevat het type data in de body. Dit type data heet het MIME-type.

Populaire MIME-types:

text/html De body bevat HTML

text/css De body bevat CSS

text/javascript De body bevat JavaScript

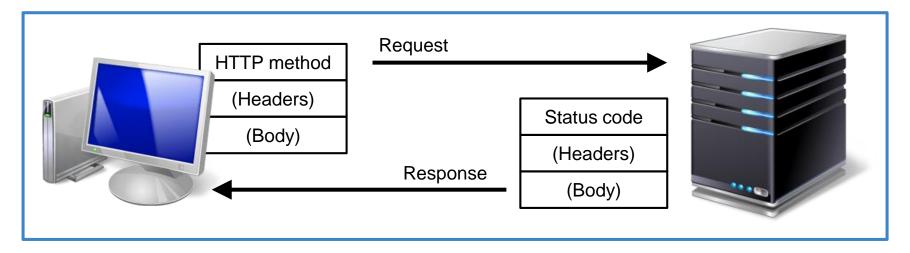
image/jpeg De body bevat een afbeelding in JPEG

application/pdf De body bevat PDF

3. De body van een response

Bevat data die de request vraagt. Dit kan HTML zijn, een afbeelding, ...

Samenvatting

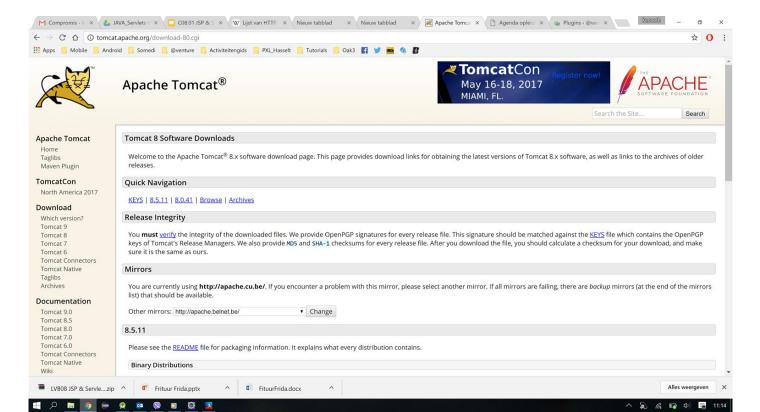

De Tomcat webserver

Installatie - SAMEN

Downloaden

http://tomcat.apache.org

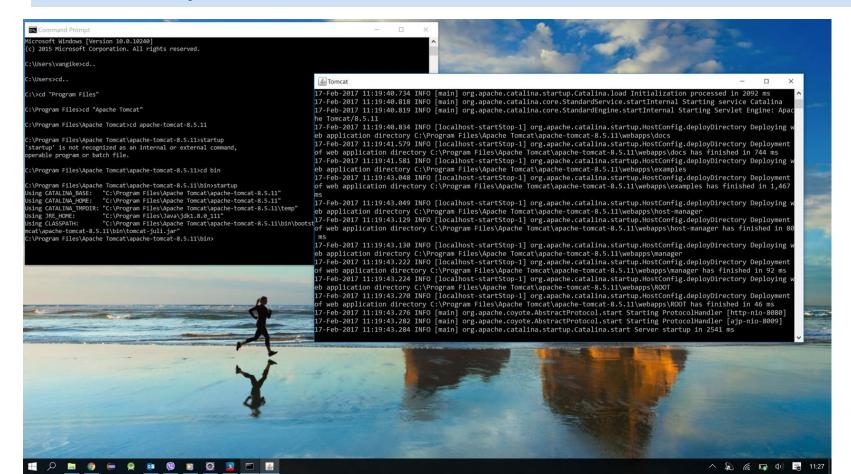
Uitpakken in een map naar keuze

Voorbeeld: C:\Program Files\Apache Tomcat

De submappen structuur van Tomcat

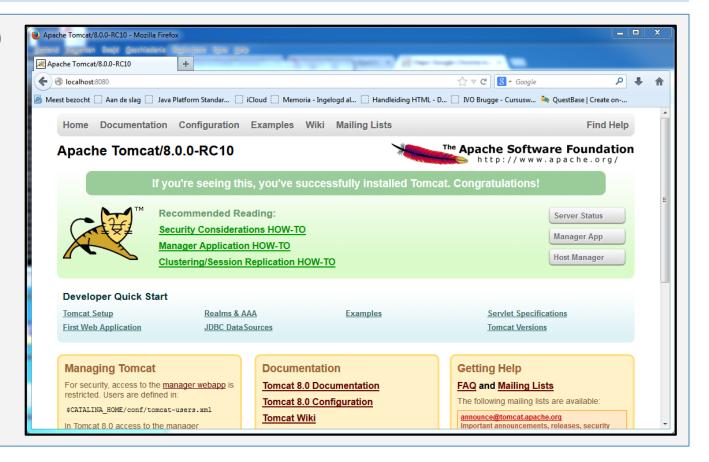
bin	Bevat de binaries met o.a. <i>startup.bat</i> en <i>shutdown.bat</i>
conf	Bevat de instellingen zoals: server.xml, web.xml, context.xml en tomcat-users.xml
lib	Bevat de JAR bestande n van het Tomcat systeem die door alle webapps bereikbaar zijn. Hier kan je eventueel ook externe JAR files plaatsen zoals de MySQL JDBC Driver.
logs	Bevat de log files . Je kan hier de foutberichten checken.
work	Werkmap dat gebruikt wordt door JSP voor de communicatie met de servlets .
temp	Tijdelijke bestanden.
webapps	In deze map (of andere) komen de websites terecht. (zie volgende dia's)

Tomcat opstarten vanuit de cmd-line

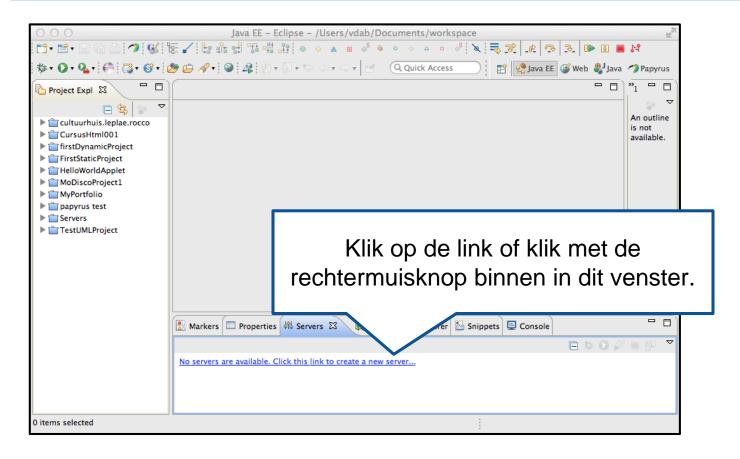
Checken of Tomcat opgestart is

localhost:8080

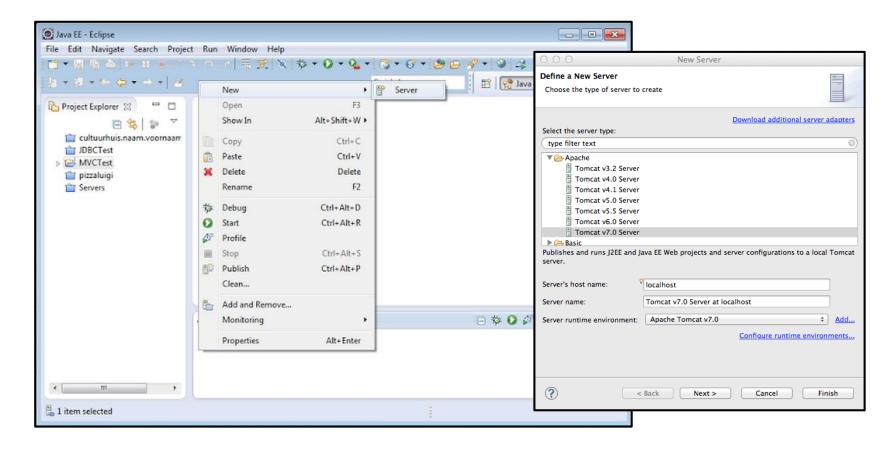

Integratie in Eclipse: SAMEN

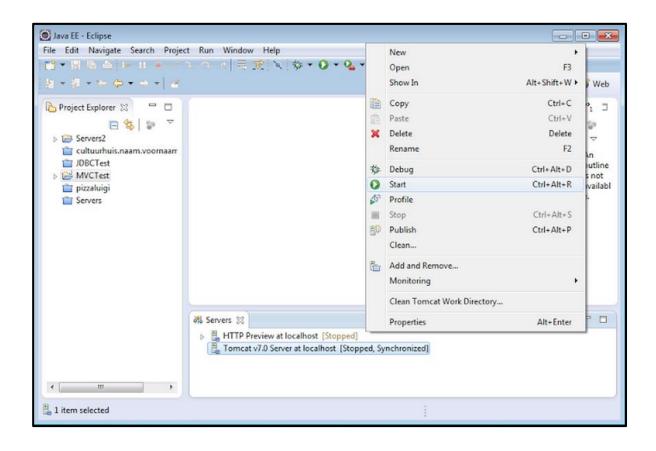
Voeg een nieuwe server toe

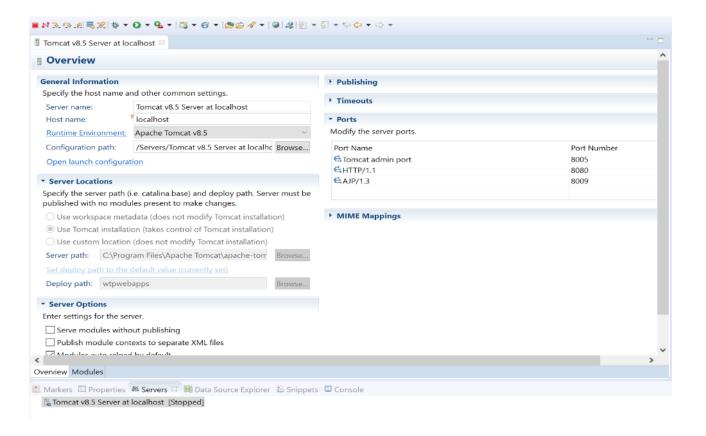
Voeg een nieuwe server toe

Starten van de Tomcat server

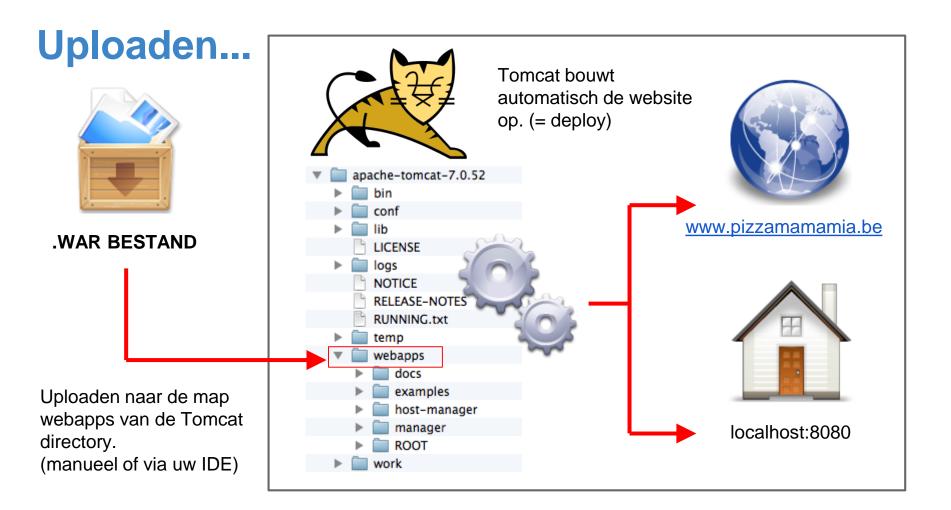

Use Tomcat Installation

Deployment van een website

Project PizzaMamaMia

Het project aanmaken

Een nieuw dynamisch web project aanmaken

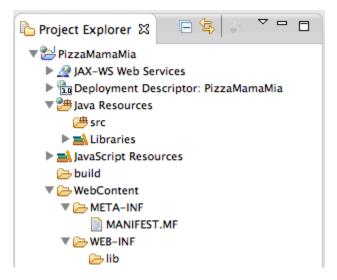
Maak een nieuw dynamisch project aan...

[File] [New] [Dynamic Web Project]

project naam: PizzaMamaMia

alle andere opties ongewijzigd laten.

De mappenstructuur

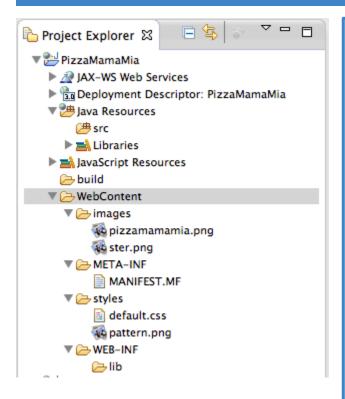

Zo ziet de structuur van het project eruit:

Java Resources zal de java bronbestanden van je website bevatten. In de submap src komen de packages te staan

WebContent zal onderdelen van je website bevatten die geen Java sources zijn: HTML pagina's, afbeeldingen, CSS pagina's, JSP's...

Aanvullende mappen

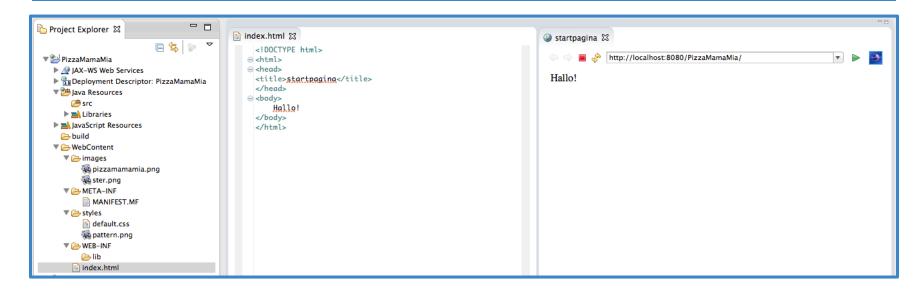
Voeg de submappen **img** en **styles** toe aan de **WebContent** folder.

In de map **img** stop je volgende bestanden: pizzamamamia.png

In de map **styles** stop je volgende bestanden: style.css

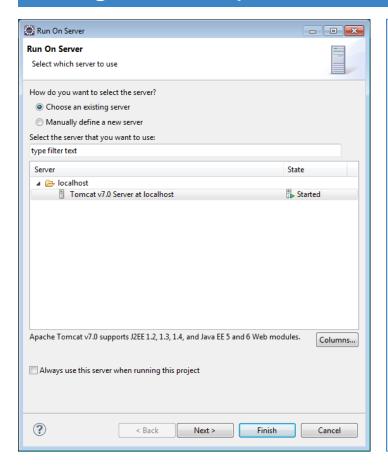
Een statische pagina toevoegen

index.html

Maak in de folder **WebContent** een kleine html pagina met de naam "index.html" aan.

Programma op de server laten draaien

- 1. Klik met de rechtermuisknop op je project in de Project Explorer.
- 2. Kies Run As, Run on Server.
- 3. Eclipse stelt de Tomcat server voor die je eerder in Eclipse configureerde.
- 4. Plaats eventueel een vinkje bij **Always** use this server ...
- 5. Kies Finish.

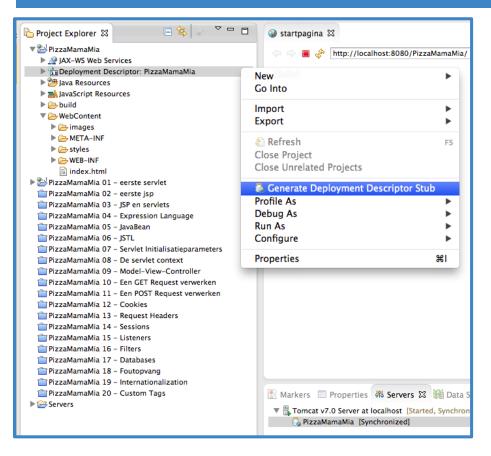
De Deployment Descriptor: web.xml

De Deployment Descriptor: web.xml

Maakt deel uit van de servlet standard voor web applicaties

```
Wordt gebruikt om aan te duiden
welke URLs bij welke servlets horen
welke URLs een authorisatie vereisen
welke URLs als welkomspagina ingesteld zijn
```

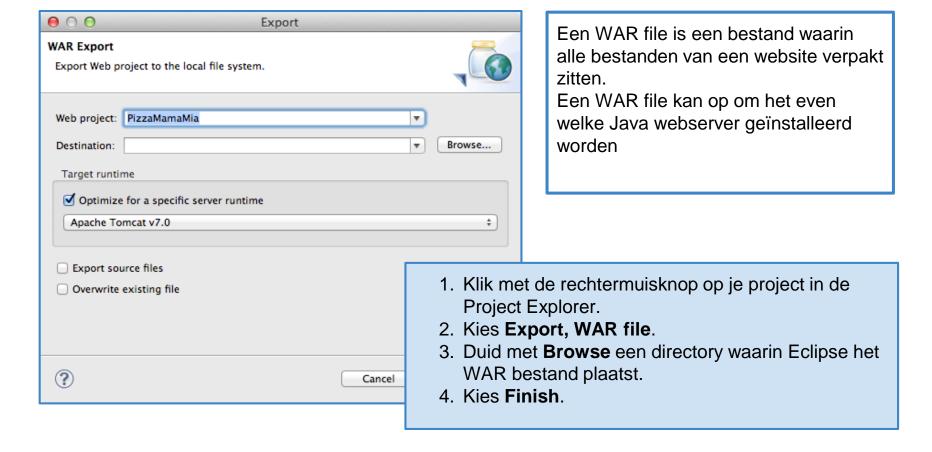
Web.xml aanmaken

Verwijder alle welcome-file's met uitzondering van de eerste

WAR bestand aanmaken

WAR bestand aanmaken

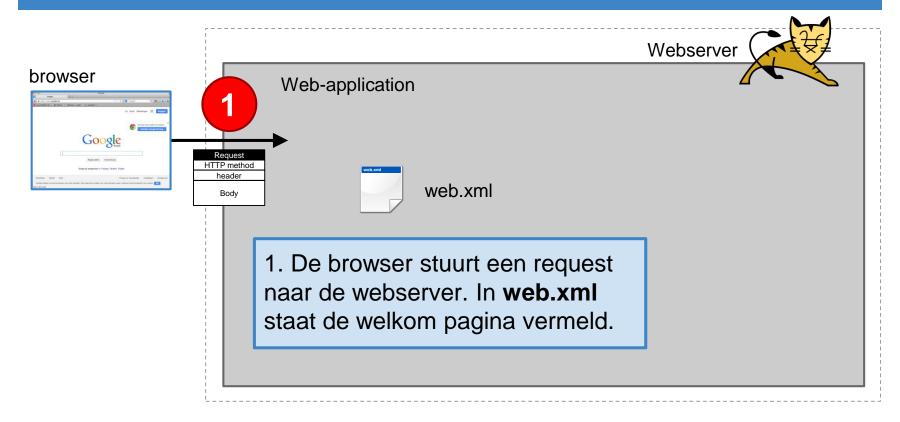

Servlets

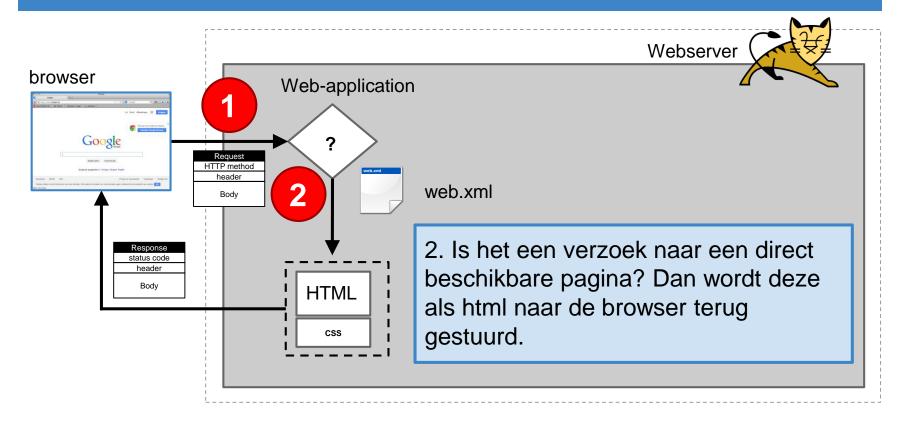
Wat is een servlet?

- Een Java class die binnen een webcontainer op een server draait. In ons geval is dat de Tomcat server.
- Maakt gebruik van diensten die de webcontainer biedt.
  - o.a. het afhandelen van de communicatie met de client. (meestal via <u>HTTP</u>).
- Kan worden gebruikt om o.a. invulpagina's (formulieren) op een website te verwerken, grafieken te maken of de toegang tot een website te regelen.

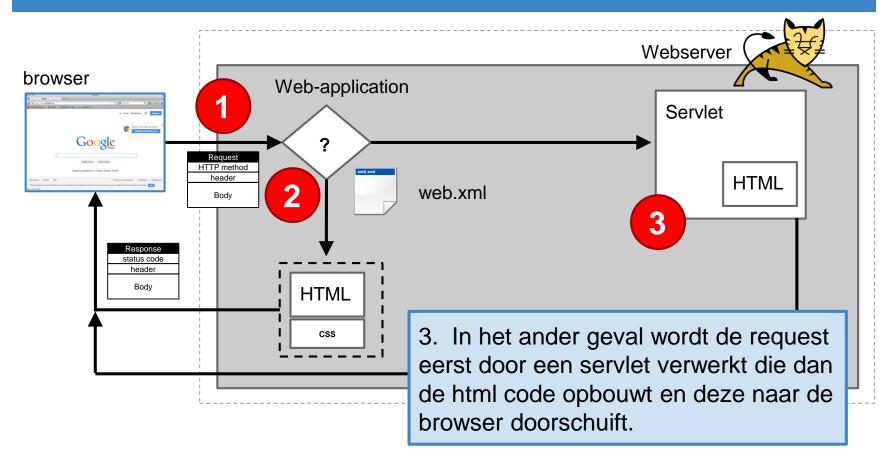
Schematisch overzicht: servlets

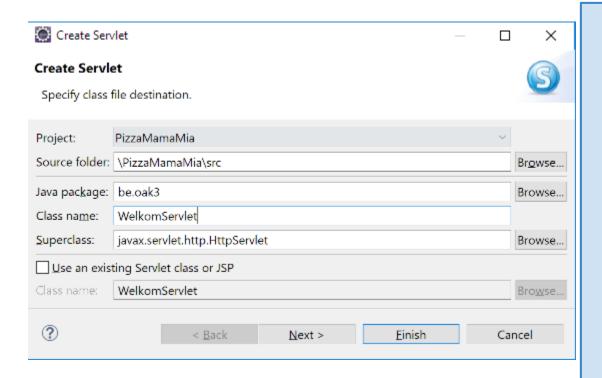
Schematisch overzicht: servlets

Schematisch overzicht: servlets

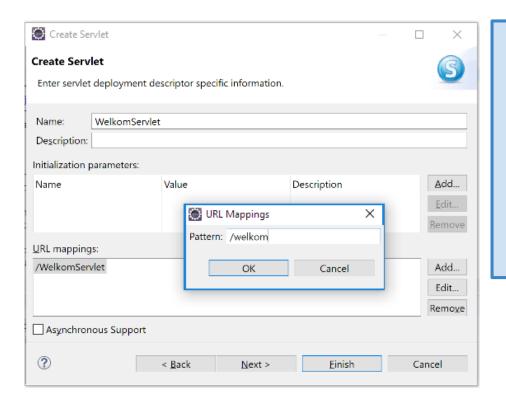

Wizard servlet aanmaken

- Klik met de rechtermuisknop op het project en kies New, Servlet
- Tik be.oak3 bij Java package
- Tik WelkomServlet bij Class name en je kies Next

Wizard servlet aanmaken

- Selecteer /WelkomServlet in URL Mappings en kies Edit
- Tik /welkom bij Pattern en kies OK.
- Kies Finish.

WelkomServlet

```
package be.intecbrussel;
import java.io.IOException;
@WebServlet("/welkom")
public class WelkomServlet extends HttpServlet {
    private static final long serialVersionUID = 1L;
    public WelkomServlet() {
        super();
    protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)
           throws ServletException, IOException {
    protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)
           throws ServletException, IOException {
```

Annotation @WebServlet javax.servi mport javax.servlet x web.xml Project Explorer 🛭 import javax.servlet ▶ Servers **▼** ≥ pizzaluigi tException: @WebServlet("/welkom") ion.WebServlet; JAX-WS Web Services ttpServlet: ▶ 📆 Deployment Descriptor: public class WelkomSer ttpServletRequest; ▼ 🈕 Java Resources //ttpServletResponse; private static fir ▼ # src ▼ ⊕ be.intec.servlets ▶ J WelkomServlet.java xtends HttpServlet { public WelkomSe ▶ ➡ Libraries sialVersi JavaScript Resources super(): Servlet() ▶ build images ▶ META-INF protected void doGet(HttpServ) ▶ styles □ lib protected void doPost(HttpServletReques x web.xml index.html

@WebServlet("/welkom")

Annotation @WebServlet

@WebServlet("/welkom")

Annotation

@WebServlet is een annotation, hier met een URL als parameter. De annotation vertelt de webserver dat de volgende class een **servlet** is die bij deze (relatieve) URL hoort.

Annotation @WebServlet

@WebServlet("/welkom")

Relatieve URL ten opzichte van de base URL van je website

De webserver stuurt request naar /welkom door naar deze servlet.

Servlets erven van de abstracte class HttpServlet:

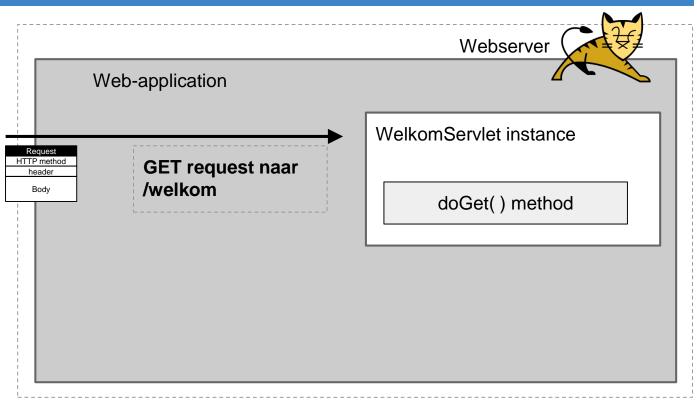
Get request worden verwerkt door de method doGet().

Post request worden verwerkt door de method doPost().

GET request naar /welkom

browser

De class HttpServlet en zijn methods

Method	Omschrijving
doGet()	Vraagt de inhoud van een bepaalde resource op. Eventuele parameters worden toegevoegd aan de URL en zijn daardoor ook beperkt in lengte.
doPost()	Vraagt de inhoud van een bepaalde resource op. Eventuele parameters worden toegevoegd in de body van het verzoek.
doHead()	Vraagt enkel de header op van een bepaalde resource
doPut()	Voegt een bepaalde resource toe op de server
doDelete()	Wist een bepaalde resource op de server
doOptions()	Geeft een lijst van beschikbare methods voor een bepaalde resource
doTrace()	Stuurt gewoon het verzoek terug naar de client.

De parameters van doGet() en doPost()

HttpServletRequest

- Stelt de browser request voor
- Wordt gebruikt om de onderdelen van een request te lezen
  - De body van een POST request
  - De query string van een GET request
  - De request headers

HttpServletResponse

- Stelt de response naar de browser voor
- Wordt gebruikt om de onderdelen van een response te maken
  - De body van de response, die je normaal vult met HTML
  - Response headers

De response opbouwen

Stap 1

De browser vraagt de pagina welkom op van onze website. Als deze op het internet is gepubliceerd:

http://www.pizzamamamia.be/welkom

Of nu in de ontwikkelingsfase:

http://localhost:8080/pizzamamamia/welkom

Stap 2

Tomcat gaat op zoek naar de servlet met de annotation

@WebServlet("\welkom") en voert de method doGet() uit.

Het is immers een gewone vraag naar html, een request zonder dat er data moet worden aangepast of zo...

Stap 3

In de method doGet() doen we eventuele berekeningen en bouwen tenslotte **de response** op onder de vorm van html code. Deze wordt dan door de server naar de browser gestuurd.

Om in onze method doGet html te kunnen schrijven hebben we een **PrintWriter object** nodig

PrintWriter out = resonse.getWriter()

De response opbouwen

Hoe doe je dat nu?

- 1. Je vult optioneel de header op met de method **setHeader** (zie voorbeeld)
- 2. Je roept in de method doGet op de response parameter de method **getWriter** op. Je krijgt een object van het type **PrintWriter**.
- 3. Je roept op dit PrintWriter object de method **print** op. Je geeft de HTML die je naar de browser stuurt mee als parameter.

Opmerking:

Je kunt ook de method **printIn** oproepen. Deze method werkt zoals de method print maar stuurt een extra Enter teken naar de browser.

De code

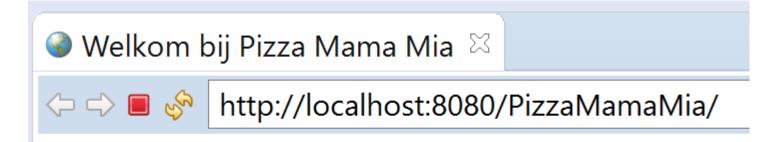
```
protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)
        throws ServletException, IOException {
    // Header instellen:
    response.setContentType("text/html");
    response.setCharacterEncoding("UTF-8");
   // Webpagina: layout:
   PrintWriter out = response.getWriter();
   out.println("<!doctype html>");
   out.println("<html lang='nl'>");
   out.println("<head>");
   out.println("<title>Welkom bij Pizza Mama Mia</title>");
   out.println("</head>");
   out.println("<body>");
   out.println("Hallo Servlet");
   out.println("</body>");
   out.println("</html>");
   out.close();
```

De servlet instellen als welkompagina

web.xml

In web.xml kunnen we onze servlet als welkompagina instellen:

Het programma uitvoeren

Hallo Servlet